

Grote kavels in Eemshaven schaars

RICHOLD BRANDSMA

EEMSHAVEN Bedrijven staan in de rij voor vestiging in de Eemshaven. 'Er is een toenemende vraag', constateert Groningen Seaports. Er is ook een maar. De bedrijven vragen om grote kavels. En die zijn zo langzamerhand schaars in de haven.

Kavelschaarste is de belangrijkste reden om Eemshaven uit te breiden. Ten koste van de Oostpolder (tegen het dorp Oudeschip aan) komt 400 hectare bedrijventerrein.

Dat biedt Groningen Seaports licht, maakt CEO Cas König duidelijk in een verklaring. „We hebben te maken met schaarste aan grond. De uitbreiding in de Oostpolder maakt de komst van bedrijven die ruimte nodig hebben mogelijk. En dat levert vanzelfsprekend werkgelegenheid op”, aldus König.

De bedrijven die zich in de haven willen vestigen, zijn bedrijven op het gebied van waterstof, batterijfabrieken, datacenters, auto-industrie en high-tech. Namen noemt Seaports niet. Het bedrijf doet dat pas als contracten zijn getekend.

Duidelijk is in elk geval dat het onder meer in Stadskanaal gevestigde Suwotec in de Eemshaven kijkt naar een plek waar het zijn bio-based batterijen kan produceren. Dat proces is op dit moment vertraagd door corona. Suwotec richt zich nu vooral op de technologie die de lucht in grote binnenruimtes volledig zuivert van virussen. Komt Suwotec naar Eemshaven, dan heeft het bedrijf een terrein van behoorlijke omvang nodig.

In navolging van Suwotec zou Eemshaven bij het Europese Ianos Project in beeld zijn. Ianos heeft als doel de uitstoot van CO₂ op alle 2700 Europese eilanden terug te brengen naar nul. Op Ameland loopt een pilot. In de Eemshaven zouden daarvoor op termijn mogelijk bio-based batterijen gemaakt moeten worden.

Als het om auto-industrie gaat, greep Eemshaven naast de Europese gigafabriek van Tesla. Die komt bij Berlijn. Maar ook de Nikola Motor Company heeft zich

georiënteerd op de Eemshaven.

In de Eemshaven staat het datacenter van Google, een ruimtevreter. Het datacenter opende in 2016. Inmiddels is het aan de tweede uitbreiding toe. Een uitbreiding die een oppervlakte beslaat van 45 hectare.

Google presenteerde eind vorig jaar lovende cijfers over de vestiging in Eemshaven en het effect op de regionale werkgelegenheid.

Een woordvoerder van Google zegt dat het bedrijf op dit moment geen nieuwe uitbreidingsplannen heeft. Als het over datacenters en Eemshaven gaat zweeft ook al jaren Facebook boven de markt.

Toch lijkt de uitbreiding vooral nodig te zijn voor energie en dan vooral schone energie. Eemshaven is op weg het groene stopcontact van Nederland te worden. Waterstof speelt daarin een hoofdrol.

De EU heeft miljarden over voor de ontwikkeling van een waterstofeconomie en Groningen heeft de kans daarin een belangrijke speler te zijn.

Er zijn verschillende plannen voor waterstoffabrieken. Plannen die trouwens al een paar jaar bestaan. Op dit moment is concreet een kleine elektrolyser in functie bij Zuidwending. In Emmen zijn plannen voor een elektrolyser in een vergevoerd stadium.

Op dit moment zijn er bij Groningen Seaports concreet twee plannen voor een elektrolyser. Nouryon en Gasunie kijken naar een fabriek in Delfzijl. Met Engie wil Gasunie een grote elektrolyser bouwen in Eemshaven. En dan is er nog het grote project North2. Daarin werken verschillende bedrijven zoals Shell, RWE, Gasunie en Seaports samen. Ook dit project voorziet in de bouw van een grote waterstoffabriek in Eemshaven.

Eemshaven kan Nederlands groene stopcontact zijn

Mediahuis rekent af met erfenis van NDC

IRENE OVERDUIN

GRONINGEN Dat ingrepen bij NDC mediagroep de afgelopen jaren vaker niet dan wel profijtelijk waren, is geen geheim. Mediahuis, de nieuwe eigenaar, breekt met de brede mediemarketingstrategie van de vorige directies.

Directeur Koos Boot en hoofdredacteur/directeur Evert van Dijk willen de zeven betaalde nieuwsbladen behouden. „Die dragen positief bij aan het rendement van NDC.” Het gaat hier om de *Balkster Courant*, *Stellingwerf*, *Nieuwe Ooststellingwerf*, *Nieuwsblad Noordoost-Friesland*, *Hoogeveensche Courant*, *Meppele Courant* en *Oprechte Steenwijker Courant*. Bij de week- en nieuwsbladen werken 25 mensen in vaste dienst en tientallen op freelance basis.

Boot is ervan overtuigd dat NDC mediagroep financieel gezond te maken valt door vol in te zetten op onafhankelijke, onderscheidende journalistiek. Vergaande digitalisering, kostenbesparing door gezamenlijke inkoop in Mediahuisverband en een andere abonnementsstrategie moeten dat doel snel dichterbij brengen. Andere oppeppers zijn investeringen in de drukkerij en nieuwe drukorders van Mediahuistitels als *Telegraaf* en *NRC Handelsblad*.

Ongewis is de toekomst van de 38 gratis weekbladen (huis-aan-huis) in Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel en Flevoland. Verkoop aan één of meerdere partijen is een optie, mits het belang van de lokale journalistiek is gewaarborgd, zegt Van Dijk. Ook andere belangen worden meegewogen, zoals werkgelegenheid, advertentieopbrengsten en drukorders voor de pers in Leeuwarden.

„De weekbladen staan niet in brand, maar het perspectief van continue krimp in advertentieomzet is niet goed”, zegt Boot. Bedrijven met een andere achtergrond kunnen er wellicht meer financieel plezier van hebben dan NDC, meent hij. Een deel van de bladen hoort nog maar kort bij NDC. In 2017 nam de noordelijke uitgever alle twintig titels over van uitgeverij Boom in Meppel.

Aankopen en initiatieven uit het recente verleden worden de komen-

Drie van de zeven betaalde nieuwsbladen die bij NDC blijven. FOTO DVHVN

de tijd ontmanteld, verkocht of op afstand gezet. De samenwerking met Podium TV, die onder meer sportuitzendingen maakte, wordt gestaakt.

Het Productiehuis, dat zich onder meer toeleide op campagnes voor derden, wordt opgeheven. Hier vervalt het werk van negen opmakers (dtp'ers). Andere disciplines worden toegevoegd aan andere onderdelen.

Voor de verliesgevende beurzen Trendship en Lente Fair is het einde oefening, de winstgevende beurs Wonen & Co mag blijven. De verkoop van tickets wordt beperkt tot grote publiekstrekkingen.

Marketingbedrijf CMCG, gekocht in 2018, komt los van de organisatie te staan. Kweekvijver Noord gaat in de verkoop. In dit onderdeel werken ongeveer twintig stagiairs (mbo en hbo) onder leiding van professionals aan video's, animaties en grafische producten voor derden. De videomakers van ProTime Broadcast, gekocht in 2018, werken niet langer in opdracht van derden maar voor de redacties.

'Na 20 miljoen verlies in drie jaar houd je niet veel argumenten over'

NDC zal dit jaar winstgevend zijn, verwacht Boot. Dat is exclusief eenmalige reorganisatiekosten. Dat komt volgens hem door: „Focus, een scherpe bedrijfsvoering. Creëer duidelijkheid, dan kan het. Dat hebben we bij andere titels, ook kleinere, laten zien.”

Mediahuis boekte vorig jaar een nettowinst van 58,8 miljoen euro bij een omzet van 990,5 miljoen euro.

Van Dijk is blij met de nieuwe koers. „We wisten niet of de strategie van de afgelopen jaren de winnende zou zijn. We waren ons bewust van de hoge aanloopkosten. Maar na 20 miljoen euro verlies in drie jaar tijd houd je niet veel argumenten over.”

Boot was in zijn eerste maanden als directeur vooral verrast door de vele verknopingen in het bedrijf. „We probeerden zoveel mogelijk te doen en zoveel mogelijk te verbinden, op allerlei platformen. Alles hing met alles samen. Dat vond ik lastig.” Een ongezonde verhouding tussen kosten en opbrengsten kon in die constellatie tot bloei komen.

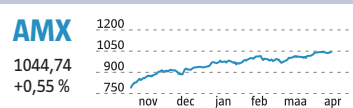
Niet omzet maar rendement wordt het nieuwe sturende principe. Voor *LC* en *DvHn* legt Boot de lat vooralsnog hoger dan voor het *Friesch Dagblad*. Van de eerste 2 verwacht hij minimaal 15 procent rendement; het *FD* krijgt de opdracht kostenneutraal te worden. Voor de ontslagronde is een sociaal plan afgesproken. De operatie kost „ettelijke miljoenen euro's”.

BEURS AMSTERDAM

▲ ASX-Index 1351,66 ▲ Dow Jones 33747,87 ▼ DAX 15209,15 ▲ EUR-USD 1,1973

	14/04	13/04 in %
Adyen	1.989,00	-0,05
Aegon	3,95	1,13
Ahold Delhaize Koninklijke	23,17	-0,13
Akzo Nobel	96,96	-1,20
ArcelorMittal	24,95	2,49
ASM International	267,20	-0,04
ASML Hold.	530,30	0,88
ASR Nederland	38,08	-0,37
BE Semiconductor	76,78	0,05
DSM Koninklijke	148,40	-0,80
Heineken	90,64	-0,02
IMCD	122,25	-0,33
ING Groep	10,49	2,20
Just Eat Takeaw.	91,24	0,83
KPN Koninklijke	2,84	-0,77
NN Group	42,12	-0,05
Philips Koninklijke	49,86	-1,14
Prosus	94,82	0,73
Randstad	63,18	0,86
Relx	22,30	0,72
Royal Dutch Shell A	16,78	3,25
Signify NV	43,80	-1,20
Unilever plc.	47,47	-0,29
WFD Unibail-Rod.	70,22	1,83
Wolters Kluwer	75,98	-0,52

	14/04	13/04 in %
Aalberts	43,87	0,11
ABN Amro	10,80	1,77
Air France-KLM	4,94	-2,06
Alfen	67,50	-5,59
AMG	33,66	2,94
Aperam	43,98	0,78
Arcadis	34,64	0,41
Basic-Fit	35,54	0,51
Boskalis Westm. Koninklijke	27,00	-0,52
Corbion	48,24	0,54
Eurocommercial	20,62	1,58
Fagron	18,06	-1,74
Flow Traders	37,48	0,00
Fugro NV	8,92	2,76
Galapagos	68,41	5,05
GrandVision	26,90	-0,19
Intertrust	14,76	-0,54
JDE Peets	31,50	-0,66
OCI N.V.	18,56	2,03
Pharming Group	1,09	1,02
PostNL Koninklijke	4,29	-1,04
SBM Offshore	14,51	2,18
TKH Group	42,46	0,57
Vopak Koninklijke	41,55	1,09
Wareh. de Pauw	29,52	0,00

Koersinformatie afkomstig van Infront

Kabinet: maak export minder vervuילend

DEN HAAG Het kabinet wil er samen met andere landen voor zorgen dat export minder vervuילend is. Staatssecretaris Hans Vijlbrief (Fiscaliteit) laat weten dat Nederland zich heeft aangesloten bij een kopgroep van Europese landen. Samen spreken zij onder meer af te onderzoeken hoe ze de financiële steun voor de export gerelateerd aan fossiele energieprojecten uiteindelijk aan banden kunnen leggen. Naast Nederland doen ook Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk mee met deze kopgroep. Kolencentrales en aan kolen gerelateerde projecten krijgen geen exportfinanciering meer, staat in de afspraken.

ADVERTENTIE

PCR-TEST NODIG?

Onze spoedtest geeft binnen een dag de uitslag!

Inclusief reiscertificaat mogelijk bij een negatieve testuitslag

Boek een afspraak voor een test op locatie, of bij u thuis indien u in de buurt woont.
Ga voor meer info naar: www.coronatestnederland.nl

CORONATESTNEDERLAND.NL

Oudeschip ten prooi aan Eemshaven?

Wat blijft er over van het dorp Oudeschip nu de Eemshaven verder uitbreidt? Ook al wonen ze – soms letterlijk – onder de rook van bedrijvigheid, bewoners koesteren het groen, de rust en ruimte.

INA REITZEMA

Het is het gesprek van de dag in het meest noordelijke dorp van Groningen: het te ontwikkelen bedrijventerrein in de Oostpolder, pal voor Oudeschip en omliggende gehuchtjes.

Natuurlijk, iedereen zag de bedrijvigheid van de haven de afgelopen jaren steeds dichterbij komen. Stevige industrie in de haven, daarna de windmolens in de polder. Niet van die hele grote gelukkig.

Vervolgens verrees de RWE centrale, de grote blokkendoos met de eeuwige rooksluier is goed zichtbaar vanuit de tuinen van omwonenden. Dit jaar komen er nog 21 reuzewindmolens bij, heel dichtbij en veel groter dan veel inwoners lief is.

Tja, er was dus iets te verwachten. Maar dat de provincie en de gemeente Het Hogeland de inwoners dinsdagavond voor een voldongen feit plaatsten doet zeer. Heel zeer bij sommigen. „Een politieke aanval“, foetert Ronald Bulte-

De inwoners van Oudeschip zijn bezorgd over de toekomst van het meest noordelijke dorp van Groningen.

FOTO JASPAR MOULIJN

ma, die woont aan de Dijkweg, grenzend aan de Oostpolder. „Een klap in ons gezicht.“

Een brede groene dijk onttrekt weliswaar deels het zicht op de polder, de impact van meer bedrijvigheid is ongetwijfeld groot. Hier en daar steekt een witte windmolen in de lucht. „Er komen er nog 21 bij. Veel hoger en heel dichtbij.“

Buurman Peter De Vries: „Dan verwacht je niet dat voor en tussen die molens ook nog bedrijven komen. Niet te geloven.“ Hij kwam drie jaar geleden naar Oudeschip voor de rust en de ruimte. „Straks zitten we tijdenlang in een bouwput. En daarna in de overlast van bedrijven.“

Er wordt gewerkt aan een compensatieregeling. Wie weg wil en niet van zijn huis af kan, wordt

geholpen, zo is gezegd. De Vries: „Maar wie zegt me dat die opkoopregeling goed wordt? En waar vind je een betaalbaar huis op zo'n ruim perceel?“ De meeste huizen in het dorp zijn vrij eenvoudig, sommige hebben een opknapbeurt nodig. Maar de tuinen zijn groot. Iedereen heeft ruimte en er is veel groen.

Wordt Oudeschip dan toch alsnog opgeofferd voor bedrijven? De provincie bezweert van niet, maar de omwonenden maken zich grote zorgen over de leefbaarheid. „Hoe willen ze bedrijvigheid combineren met ons dorp?“, vraagt Vita Lijke, wonend aan de Molenweg, zich sceptisch af.

Buurvrouw Francisca Fouchier: „Er wordt gesuggereerd dat er inspraak is, maar tot nu toe zijn we voor voldongen feiten geplaatst.“

In de jaren tachtig van de vorige eeuw zou Oudeschip worden opgeheven, weet buurman Jaap Kap nog heel goed. „Het havenschap kocht toen veel woningen op van mensen die wilden vertrekken vanwege industrie in de haven.“ Het gezin Kap met acht kinderen bleef in het huis aan de Molenweg.

„Mijn zus Janneke mocht Koningin Juliana helpen bij de opening van de haven. Mooi natuurlijk. Maar iedereen dacht: het wordt helemaal niets. Het was toen ook nog de haven bij Oudeschip. Nu zijn de rollen omgedraaid en is het Oudeschip bij de Eemshaven.“

Kaps ouders konden het opgekochte buurhuis huren en creëerden zo meer ruimte voor het grote gezin. Toen bleek dat Oudeschild niet zomaar zou worden opgeslokt

‘Tot nu toe zijn we voor voldongen feiten geplaatst’

kochten ze het huis erbij. „De Eemshaven liep jarenlang voor geen meter“, zegt Kap.

Maar daar kwam begin deze eeuw verandering in. De bedrijvigheid nam steeds meer toe. En nu de Eemshaven nagenoeg vol is, willen provincie en Het Hogeland de naastgelegen Oostpolder, vooral landbouwgrond, geschikt maken voor bedrijven.

Als voorzitter van dorpsbelangen probeert Jaap Kap breder te kijken. „Het is jammer, maar wel een logische ontwikkeling.“ Hoe dan ook, hij blijft in Oudeschip. Sinds kort heeft hij de ouderlijke woningen in eigendom en is hij terug op zijn geboortegrond. „In deze tuinen ben ik opgegroeid“, zegt hij met een weids gebaar naar de groene oase, waar de vogels vrolijk hun voorjaarsdeuntje kwetteren. Helemaal achterin staat een noeste wilg. „Ooit geplant door mijn moeder.“

Achter de boom ligt een weide van de achterburen en daarachter de hoge slapersdijk. Kap is daar blij mee. Maar de hoge nieuwe windmolens en nieuwe bedrijven zullen evenwel boven de groene grasmatten uitkomen. „Het had ook anders gekund. Waarom wordt niet naar links of rechts uitgebreid? Dit is wel erg gemakkelijk. Een gemeente hoort er voor haar burgers te zijn. Wij krijgen alleen de lasten en niet de lusten. Dorpsbelangen heeft gevraagd om meer bomen op de dijk. Dat is gelukkig al toegezegd.“

Werkgelegenheid is natuurlijk mooi. Maar per saldo werken niet veel dorpelingen in de Eemshaven, zegt Kap. „Vroeger wel. Voor het laden en lossen van vissersboten huurde een uitzendbureau mensen in. Nu werkt nog maar een enkeling uit het dorp in de Eemshaven.“

‘Eemshaven veegt Oudeschip niet van de kaart’

ERIK VAN DER VEEN

OUDESCHIP De uitbreiding van de Eemshaven veegt Oudeschip en omliggende buurtschappen niet van de kaart. Juist niet, zegt gedeputeerde Mirjam Wulfse.

De schok was groot toen de 116 huishoudens in Oudeschip, Koningsoord, Nooitgedacht, Polen en Heuvelerij dinsdagavond van de provincie Groningen en gemeente het Hogeland kregen te horen wat er staat te gebeuren rond de Eemshaven. Vierhonderd hectare industriegrond komt er bij, bijna een verdubbeling van het huidige havengebied.

Het nieuws viel veel omwonenden rauw op het dak. 's Middags kregen ze een uitnodiging in de bus, diezelfde avond werden ze bijgelicht over de plannen in de Oostpolder, aan de zuidkant van de Eemshaven. Kort dag, erkent gedeputeerde Mirjam Wulfse. Maar veel eerder kon niet.

Om grondspeculanten de pas af te snijden in het toekomstige havengebied hebben provincie en gemeente het recht van eerste koop geboden

op de landbouwgrond in de Oostpolder. Om een lastminute-run van opkopers richting de huidige boereigenaren te voorkomen, konden de uitnodigingen aan de omwonenden pas de deur nadat dit 'voorkeursrecht' 's middags formeel wereldkundig was gemaakt in de Staatscourant.

Het 'begin van het einde' dat sommige omwonenden nu zien naderen voor de oude buurtschappen rond de Eemshaven, is die uitbreiding niet, verzekert gedeputeerde Wulfse. Integendeel: het 'masterplan' dat provincie en gemeente de komende anderhalf jaar samen met hen gaat ontwikkelen voor de Oostpolder, moet juist de belangen van economie en leefbaarheid in balans houden.

Wat de omwonenden volgens de provinciebestuurster in ieder geval niet kan verrassen, zijn de 21 windturbines die in de Oostpolder verrijzen. Dat plan zit al jaren in de pijplijn. Wat nieuw is, is dat daartussen straks plek is voor grootschalige nieuwe bedrijfslocaties. Die combinatie maakt het uniek, zegt Wulfse.

„We hadden het ook bij een windpark kunnen laten en elders rond de

‘Masterplan’ moet economie en leefbaarheid in balans houden

haven nieuwe industriegrond kunnen aanwijzen. Bovendien gaan we het als overheid zelf ontwikkelen. Anders dan bijvoorbeeld Groningen Seaports hoeven we niet alleen naar financiële en economische belangen te kijken, maar kunnen ook de leefbaarheid van de woonomgeving mee wegen.“

In de polder is straks geen plek voor stank, lawaai en lichtoverlast producerende chemiereuzen of tuinbouwkassen die in het verleden wel in beeld waren voor de polder, bezweert de gedeputeerde. Wél voor innovatieve hightech, datacenters, bedrijven op het gebied van waterstoftechnologie, medische toeleveranciers en producenten van onderdelen en batterijen voor de (elektrische) auto-industrie.

Vijf sectoren die aansluiten bij de

ambitie om de Eemshaven op te stoten tot hét 'groene' stopcontact van Noordwest-Europa. „Uit die hoek krijgen we de laatste jaren al heel veel belangstelling“, zegt Wulfse. „Maar telkens lukte het dan toch steeds niet doordat bedrijven te lang moeten wachten voor ze kunnen bouwen.“ De Oostpolder biedt zulke bedrijven straks ruime kavels waar de eerste schop binnen anderhalf jaar de grond in kan. Volgens marktonderzoek neemt de vraag naar zulke 'greenfields' de komende vijftien jaar een hoge vlucht.

En nee, juist zulke bedrijfsactiviteiten dringen de omliggende dorpjes dus niet van de kaart met ruimgetekende lawaai- of stankzones waarbinnen bewoning niet is toegestaan. Wat Wulfse betreft hoeft niemand straks te verhuizen. Toch moet er in het masterplan voor de ontwikkeling van het gebied onder meer óók een uitkoop- en garantieregeling komen voor omwonenden die willen verhuizen, of weg moeten door een nieuwe baan elders of scheiding.

Zo'n Moerdijkregeling is een langgekoesterde wens rond het Eemsha-

vengebied. Al voor de gemeente Eemshaven opging in het Hogeland wordt er vergeefs voor gelobbyd. Tot dusver leek het te duur, maar nu willen provincie en gemeente toch serieus werk maken van een vastgoedbedrijf dat naar voorbeeld van het Brabantse Moerdijk huizen opkoopt van omwonenden die weg willen of moeten. Zij krijgen 95 procent van de taxatiewaarde van hun huis. Dat kan zich volgens Wulfse terugverdienen met de doorverkoop aan mensen die juist wél in het gebied willen wonen.

De plannen kunnen de bedrijvigheid én de leefbaarheid van het gebied versterken, afgevoerd door de gedeputeerde. Recent zijn al afspraken gemaakt over een Gebiedsfonds waaruit investeringen in de woonomgeving kunnen worden gedaan met de winst uit het windpark. Ook in het masterplan wil Wulfse een compensatieregeling vastleggen om de impact van de oprukkende industrie te verzachten. „Dat loopt van klein, zoals geld voor geluidsisolerende maatregelen aan individuele woningen, tot grotere wensen voor verbetering van de woonomgeving.“